

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกำลังพลสังกัดกรมจเรทหารบก ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในลักษณะของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมุ่งเน้นการศึกษาทัศนคติของกำลังพลสังกัดกรมจเรทหารบกเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัย และประชากรในการวิจัย คือ กำลังพลสังกัดกรมจเรทหารบก โดยกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นกำลังพลในสังกัดของกรมจเรทหารบก โดยกำลังพลที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน และลูกจ้างประจำ หรือพนักงานราชการ จำนวนรวมทั้งสิ้น 102 คน โดยที่การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลจากทุกหน่วยประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากแนวความคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัย และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามที่ใช้ได้แบ่งออกตามลักษณะของคำถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกำลังพลสังกัดกรมจเรทหารบก ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ อายุการรับราชการ สถานภาพสมรส ระดับรายได้สุทธิต่อเดือน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 ทศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกำลังพลสังกัดกรมจเรทหารบก ซึ่งประกอบด้วยคำถามในด้านความพอดีด้านจิตใจ ความพอดีด้านสังคมและเศรษฐกิจ ความพอดีด้านสิ่งแวดล้อม และความพอดีด้านเทคโนโลยี ลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ลักษณะของแบบสอบถาม ในส่วนที่ 2 จะกำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ รายละเอียดตามตาราง 1 (ระดับข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และระดับการให้ค่าคะแนน) ดังนี้

ตาราง 1 ระดับข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และระดับการให้ค่าคะแนน

ระดับข้อคิดเห็น	ระดับการให้ค่าคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 5
เห็นด้วยมาก	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 4
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3
เห็นด้วยน้อย	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1

หมายเหตุ: ลักษณะคำถามของทุกข้อคำถามทั้งหมดเป็นเชิงบวก

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้ว ได้แบ่งเกณฑ์ค่าเฉลี่ยระดับตัวแปรต่าง ๆ ออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1981, pp.179-182) ดังต่อไปนี้

ตาราง 2 เกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่ศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ค่าเฉลี่ย	ระดับทัศนคติ
4.50 – 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.50 – 4.49	เห็นด้วยมาก
2.50 – 3.49	เห็นด้วยปานกลาง
1.50 – 2.49	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.49	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิยามคำศัพท์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม และข้อคำถาม

สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดปัจจัยส่วนบุคคลของกำลังพลสังกัดกรมจเรทหารบก ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ อายุการรับราชการ และระดับรายได้สุทธิต่อเดือน มากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ (Independent Variable) และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกำลังพลสังกัดกรมจเรทหารบก มากำหนดเป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างหรือกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยประเมินค่าตามความคิดเห็น

2.2 กำหนดประเด็นและขอบเขตของข้อคำถามแต่ละข้อให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ สิ่งที่ต้องการจะวัดและประโยชน์ของการวิจัย

2.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

2.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์พิจารณาตรวจสอบรายละเอียดความสมบูรณ์และถูกต้อง ตลอดจนความครอบคลุมของเนื้อหาข้อคำถามทุกข้อ หลังจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้พิจารณาและตรวจสอบพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะมาแล้วผู้วิจัยจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

2.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนั้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางด้านที่ทำการศึกษาค้นคว้าแบบสอบถาม เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องในสำนวนภาษาที่ใช้ หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruency หรือ IOC)

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 นำแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางด้านที่ทำการศึกษาค้นคว้าแบบสอบถาม เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

(Content Validity) และความถูกต้องในสำนวนภาษาที่ใช้ หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruency หรือ IOC) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง
R หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
โดยที่ ค่า +1 หมายความว่า ข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน ค่า 0 หมายความว่า ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และค่า -1 หมายความว่า ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน
N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนั้นข้อคำถามทุกข้อจึงผ่านความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาครอบคลุมในแต่ละด้าน และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient, α) ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีโปรแกรมประมวลผลข้อมูลทางสถิติ ของทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกำลังพลสังกัดกรมจเรทหารบก จากนั้นดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง ก่อนจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้จริง ทั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9687

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อกำหนดประชากรที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยได้แล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือเพื่อขอรับการสนับสนุนจากผู้บังคับหน่วยต้นสังกัดของกลุ่มประชากรในการขอความร่วมมือสำหรับการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยนี้
2. แจกแบบสอบถามตามจำนวนประชากรที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ และทำความเข้าใจในเรื่องแบบสอบถาม และแจ้งวันที่ในการขอรับแบบสอบถามคืน
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้ตอบเสร็จสมบูรณ์แล้วกลับคืน ตามวันเวลาที่กำหนด
4. ตรวจสอบความเรียบร้อยแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความเรียบร้อยแล้ว นำมาลงรหัสเลข (Code) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน
2. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว มาบันทึกลงในคอมพิวเตอร์ที่มีโปรแกรมประมวลผลข้อมูลทางสถิติ เพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บและคำนวณหาค่าทางสถิติ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียงและนำผลการศึกษาที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและเขียนข้อเสนอแนะ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการประมวลผลข้อมูลทางสถิติ ซึ่งมีการประมวลผลข้อมูลเป็นขั้นตอน โดยใช้สถิติในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และแจกแจงความถี่ (Frequencies) บรรยายลักษณะของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ อายุการรับราชการ และระดับรายได้สุทธิต่อเดือน

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean : μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : σ) วัดระดับทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกำลังพลสังกัดกรมจเรทหารบก

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของกำลังพลสังกัดกรมจเรทหารบก และเป็น การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) สำหรับการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) และในกรณีที่พบความแตกต่าง จะเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe' Analysis)

3. ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ ที่ระดับนัยสำคัญ .01 และ .05